

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра загальної та клінічної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____
«_____» _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

О17 «ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ»

за освітньо-професійною програмою «Психологія»

Перший (бакалаврський)рівень

галузь знань **05 «Соціальні та поведінкові науки»**

спеціальність **053 «Психологія»**

спеціалізація

факультет **філософський факультет**

Івано-Франківськ – 201_ р.

Робоча програма навчальної дисципліни **«Психологія праці»** для студентів галузі знань **05 «соціальні та поведінкові науки»**, спеціальності **053 «Психологія»** за освітньо-професійною програмою **«Психологія»** за першим (бакалаврським) освітнім рівнем – 201_. –__ с.

Розробник:

Карпюк Юлія Ярославівна, доцент кафедри загальної та клінічної психології, кандидат психологічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної та клінічної психології.

Протокол від “29” серпня 201_р. № 1

Завідувач кафедри загальної та

клінічної психології _____ (Москалець В.П.)

“29” серпня 201_р.

Схвалено методичною комісією філософського факультету.

Протокол від “12” вересня 201_р. № 1

Голова _____ (П’ятківський Р.О.)

© Карпюк Ю. Я., 201_р.

© Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, 201_р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 05 – соціальні та поведінкові науки	<i>Обов'язкова дисципліна</i>	
Модулів – 1	Спеціальність : 053 «Психологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		5-й	5-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	12 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	7 год.
		Лабораторні	
		__ год.	3 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
Мова навчання: українська		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33% / 67%

для заочної форми навчання – 11% / 89%

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- оволодіння майбутніми фахівцями психологічними знаннями щодо удосконалення основних напрямів ефективності виробництва, фізіологічних критеріїв тривалості робочого часу;
- досліджень раціональної організації і проектування трудової діяльності.

Завдання вивчення дисципліни:

- забезпечення розуміння студентами основних психологічних механізмів та закономірностей психологічного впливу на діяльність людини;
- формування базових навичок вдосконалення виробничих відносин і підвищення якості праці;
- допомога майбутньому спеціалісту в опануванні основ формування психологічного типу працівника, який відповідає демократичній культурі праці.

Загальні компетентності:

- ✓ здатність і готовність мислити критично, системно і саногенно; розуміння основних теоретичних понять, термінів, законів та закономірностей психологічної науки;
- ✓ знання юридичних та морально-етичних нормативно-регулятивних засад професійної діяльності психолога і готовність неухильно дотримуватись їх;
- ✓ професійне володіння соціально-психологічними механізмами взаєморозуміння та взаємовпливу і здатність ефективно застосовувати їх у професійному спілкуванні у закладах охорони здоров'я.
- ✓ здатність діяти на основі етичних міркувань, емпатії, толерантності.

Фахові (спеціальні) компетентності:

- ✓ знати основні поняття в галузі психології праці, принципи організації трудової діяльності, види психологічної допомоги, їх подібність та відмінності;
- ✓ розуміти специфіку роботи психолога у різних галузях виробництва;
- ✓ знати основні наукові досягнення (теорії, методи), на зразку яких організовується дослідницька практика вчених в даній області знань;
- ✓ розуміти вплив психічної напруги, втоми, стресу, емоційних станів на ефективність праці людини;
- ✓ вміти досліджувати психологічні закономірності формування конкретних форм трудової діяльності і відношення людини до праці;
- ✓ аналізувати діяльність індивіда у виробничих умовах і умовах відновлення його робочої сили;
- ✓ застосовувати психологічні методи і прийоми раціональної організації і проектування трудової діяльності;
- ✓ застосовувати системний підхід, який дозволяє отримати різностороннє уявлення про процес праці і про шляхи його вдосконалення з метою підвищення ефективності й якості праці, всебічного розвитку особистості і задоволення творчих потреб працівників.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Місце навчальної дисципліни «Психологія праці» є одним з базових курсів програми професійної підготовки психологів. Курс призначений для ознайомлення з основними положеннями методології психології праці, теоретичними уявленнями про психічні регулятори праці, ергатичні системи і функції, психологічними ознаками праці, з методами побудови теорії і емпіричними методами психології праці; з основами

профорієнтації та профвідбору. Дисципліна поєднує теоретичні та прикладні аспекти таких галузей знань як «Загальна психологія», «Психофізіологія», «Психодіагностика», «Психологія управління», «Соціальна психологія» та ін.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Осмислювати професійні завдання психології праці системно, оцінювати з позицій гуманістичних духовних цінностей.
2. Демонструвати розуміння сутнісного змісту категорій, теоретичних понять психології праці та вміння оперувати ними у професійній діяльності
3. Виявляти і прогнозувати тенденції перебігу особистісних, міжособистісних та групових психічних процесів в процесі діяльності на основі знання їх закономірностей.
4. Вміння реферувати наукові джерела з клінічної психології, обґрунтовуючи власні позиції щодо їх змісту, та робити самостійні висновки.
5. Спроможність самостійно обирати й застосовувати валідний та надійний психодіагностичний інструментарій і технології психологічного супроводу персоналу.
6. Спроможність шукати власні способи вирішення психологічних проблем, що виникають у процесі професійної діяльності, аргументовано пропонувати їх зацікавленим суб'єктам.
7. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій у сфері охорони психічного здоров'я на підприємствах у формі лекцій, бесід, круглих столів, тренінгів, ігор тощо відповідно до запитів.
8. Вміння професійно взаємодіяти у процесі командної роботи для вирішення фахових завдань.
9. Відповідально ставитись до професійного самовдосконалення, самонавчання та саморозвитку
10. Знати та дотримуватись етичних принципів професійної діяльності психолога.
11. Демонструвати вміння поводитись відповідно до принципів і норм гуманістичної моралі та правових нормативних регуляторів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів навчання з навчальної дисципліни, є:

- своєчасність та повнота обсягу виконання всіх навчальних завдань, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння самостійно аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку та розвитку;
- вміння застосовувати методи психологічної діагностики, психокорекції та психопрофілактики на практиці;
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий контроль. Для контролю засвоєння дисципліни навчальним планом передбачений екзамен (модульний контроль). Проведення підсумкової атестації і отримання на ній позитивної оцінки включає:

- а) оцінку проміжної атестації (результати модуля 1),
- б) оцінку відвідуваності занять і активність в аудиторії; а також
- в) оцінку виконання усіх лабораторних робіт.

Підсумкова атестація проводиться у вигляді іспиту, під час якого необхідно набрати також певне число балів по пройдених темах.

Поточний контроль. Для поточного контролю використовуються результати практичних занять.

Шкала оцінювання:

90-100 балів - відмінно (A)

75-89 балів - добре (BC)

60-74 бала - задовільно (DC)

35-59 балів - незадовільно з можливістю повторного складання (FX)

1-34 бала - незадовільно з обов'язковим повторним курсом (F)

Розподіл балів, які надаються студентам

Кредит			Сума
Змістовний модуль 1 – теми 1-4	Змістовний модуль 2 – теми 5-9	Лабораторні заняття	
35	35	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		

35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Введення в психологію праці. Основні проблеми психології праці.

Змістовний модуль 2. Прикладні проблеми психології праці.

Анотація змісту програм модулів

Змістовний модуль I. ВВЕДЕННЯ В ПСИХОЛОГІЮ ПРАЦІ.

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ ПРАЦІ.

Тема 1. Предмет і завдання психології праці. Історія психології праці. Методи психології праці.

Психологія праці як область знання, що складається в громадській практиці. Психологія праці як галузь наукового знання про працю і трудящих, що вивчає умови, розробляє шляхи і методи рішення практичних завдань в області формування і функціонування індивідуальних і групових суб'єктів праці. Психологія праці як професія і учбова дисципліна. Суміжні області психологічного і міждисциплінарного наукового знання про людину і працю. Історія вітчизняної і зарубіжної психології праці як прикладній психології у сфері господарського життя суспільства. Витоки психології праці: зарубіжна і вітчизняна психотехніка, гуманістичний напрям менеджменту, системний і ситуаційний підходи в менеджменті. Сучасний стан психології праці в Україні.

Методи побудови теорії в психології праці. Методи діагностики. Методи аналізу і інтерпретації емпіричних даних. Що перетворюють, або конструктивні, методи психології праці : методи навчання, розвитку суб'єкта праці; консультування; методи корекції поведінки, стани суб'єкта праці; методи реконструкції робочого простору, органів управління і засобів індикації, режиму праці і відпочинку, способів планування праці, нормування і контролю.

Тема 2. Трудовий процес і його компоненти. Психологія професійної діяльності.

Поняття «ергачична система», «ергачична функція» (їх види і еволюція в історії людського суспільства). Продукти праці, їх види. Об'єкти праці і їх основні різновиди (біологічні системи, неживі природні і технічні системи, соціальні і знакові системи, форми художнього відображення дійсності). Предмет праці і типологія його різновидів. Цілі праці. Об'єктивно задані і суб'єктивно прийняті цілі праці, їх різноманітність. Цілі праці як суб'єктивні образи бажаного майбутнього. Засоби, знаряддя праці і їх класифікація. Умови праці. Оглядова характеристика основних різновидів об'єктних умов праці в різних трудових процесах.

Основні ознаки, властивості і функції діяльності. Психологічна структура професійної діяльності: операції, дії і автономна діяльність. Компоненти інваріантної структури

діяльності (Класифікація видів діяльності: по предметній сфері, зовнішня і внутрішня, безпосередня і опосередкована, розумова і фізична, творча і репродуктивна. Суб'єкт-об'єктні і суб'єкт-суб'єктні види діяльності. Особливості структури операторської діяльності. Управлінська діяльність і її функції.

Відмінності спільної діяльності від індивідуальної, їх співвідношення. Компоненти психологічної структури спільної діяльності: мета діяльності, мотив діяльності, спільні дії, результат діяльності. Ознаки спільної діяльності.

Професійні завдання і особливості трудових дій з їх виконання. Дія як елемент аналізу діяльності. Види дії. Загальні ознаки різних дій. Класифікація дій. Спеціальні класифікації дій трудової діяльності. Структура і критерії цілісної дії. Способи виконання трудової діяльності (нормативно-схвалений - НСД, індивідуальний – ІСД). Індивідуальний стиль трудової діяльності (ІСТД). Функціональні блоки діяльності. Спосіб виконання дії – операція. Механізм і етапи формування операції. Класифікація операцій. Характеристики рухів. Класифікація робочих рухів. Види і параметри трудових рухів. Психологічний механізм реалізації дій і операцій - механізм формування навичок. Класифікація навичок. Схема формування навички. Автоматизація навичок. Нейрофізіологічний механізм формування і коригування навички. Місце уміння у виробленні навичок. Періоди і фази автоматизації навички. Деавтоматизація навички.

Тема 3. Суб'єкт праці і його структура. Професійно важливі якості. Психічні функціональні стани. Психологія безпеки. Психологічна реабілітація.

Суб'єкт праці як головний компонент ергатичної системи. Суб'єкт праці як багато ознакова різнорівнева система. *Структура суб'єкта праці* – мотиваційні, когнітивні, операторні, емоційно-вольові показники особистості професіонала. Теоретичні моделі індивідуального і групового суб'єкта праці. Рівні вивчення суб'єкта праці: діяння (окрема діяльність) як цілісний цикл (етап) трудової діяльності; психологічні дії і операції (навички і уміння), психічні функції і процеси.

Психічні регулювальники трудової діяльності: знання, уміння, професійний досвід; представлення, образи, ціннісні орієнтації, інтереси, цілі і мотиви; свідомість Я і професійна самосвідомість; здібності; психічні процеси і важливі якості, які актуалізуються у людини в процесі праці; функціональні стани.

Хоторнський експеримент, концепція людських відносин в науковому управлінні і проблема задоволеності працею; проект гуманізації праці, оцінка якості праці в організаційному проектуванні. Класифікація *мотивів праці*. Змістовно-структурні і процесуальні концепції трудової мотивації (А. Маслоу, Ф. Герцберг, Д. Мак-Клелланд), їх гідності, обмеження і шляху використання в практиці роботи з персоналом. Класифікація

мотиваційних очікувань оптанта при виборі професії. Методи діагностики мотиваційних утворень (оцінка суб'єктивної значущості елементів трудової діяльності, оцінка своєрідності ціннісних орієнтацій, професійних інтересів особи). Здібності (загальні і спеціальні професійні). Здібності як продукт соціалізації індивіда в системі внутрішніх (у тому числі і біологічно детермінованих) умов. Відносна і абсолютна професійна придатність.

Принципи і методи дослідження і діагностики **функціональних станів** в праці (фізіологічні, поведінкові, психометричні, самооцінка і суб'єктивне шкалювання функціональних станів). Обумовленість функціональних станів суб'єкта праці характером професійного навантаження, умовами праці і його внутрішніми ресурсами. Види функціональних станів, їх динаміка в праці. Гострі і хронічні стани. Особливі функціональні стани в праці: передстартова готовність, стан вработывання, оптимальна працездатність, стомлення, "кінцевий порив", перевтома, психічне пересичення, поглиненість процесом праці ("потік"), стрес. Втома як суб'єктивне переживання стану стомлення. Психогенна втома. Екстремальні стани в праці; адаптація і дезадаптація, посттравматичні стани; (поведінка, сприяюча конструктивному подоланню стресу). Сучасні інформаційні технології і інформаційний стрес. Види монотонії (сенсорна і моторна), об'єктивні критерії монотонності праці, гіподинамія; психологічні способи подолання монотонності праці. Класифікація видів праці за тяжкістю. Психологічні методи профілактики і корекції несприятливих функціональних станів в праці.

Психологія праці у вивченні і **профілактиці подій**. Людський чинник в подіях: нещасний випадок, травма, аварія, катастрофа. Об'єктивні і суб'єктивні (суб'єктивні) причини нещасних випадків і аварій. Методи вивчення і аналізу причин нещасних випадків і аварій. Психологічна класифікація причин помилкових дій суб'єкта праці. Мотивація і безпека праці. Сучасні уявлення про причини різної міри захищеності або схильності суб'єкта праці подіям. Види професійного ризику. Схильність до ризику і методи її діагностики. Інформаційна і психологічна безпека в організаціях. Методи вивчення і аналізу нещасних випадків і аварій. Психологічні способи і засоби профілактики виробничого травматизму і аварійності, підвищення безпечної поведінки людини в професійній діяльності.

Працездатність особи як один з критеріїв психічного здоров'я. **Психологічна трудова реабілітація** хворих і інвалідів як засіб компенсації різних порушень фізичного і психічного здоров'я людини і як засіб поповнення трудових ресурсів. Принципи підбору видів праці залежно від характеру дефекту і стадії хвороби. Типові порушення працездатності при вираженій акцентуації особи. Характеристики трудової діяльності, що забезпечують відновлення порушених психічних функцій при психічних захворюваннях.

Тема 4. Професійне самовизначення. Професійна орієнтація.

Професійна орієнтація як комплексна соціальна проблема. Психологія професійного і особистісного самовизначення. Професійне самовизначення як пошук сенсу в трудовій діяльності. Цілі, завдання, типи і рівні професійного самовизначення. Основні методи професійної орієнтації, методи активізації професійного самовизначення. Психологічні аспекти професійної орієнтації молоді і орієнтації безробітних. Вибір професії як проектування професійного життєвого шляху. Професійна самосвідомість. Загальна структура і типи індивідуальних ситуацій вибору професії, умови створення прийнятної особистої професійної програми.

Тема 5 . Професійна інформація. Професійне навчання.

Структура і методи професійної інформації. Форми і способи використання професійної інформації. Процес обробки інформації (пошук, прийом, збір, впорядкування, оцінка, передача і зберігання). Інформаційні системи (організація, технологія, менеджмент). Інформаційне забезпечення професійної орієнтації.

Психологічні основи виховання, професійної підготовки і перепідготовки (формування образу професії, професійної самосвідомості, індивідуального стилю діяльності, професійних знань, умінь, навичок). Сучасні підходи до навчання фахівців. Виділення критеріїв і вибір методів оцінки і ефективності навчання. Концепція підвищення освіти і професійної компетентності (фрагментарний, формалізований і цільовий підхід). Стратегії професійної освіти. Дилема стандартизації і індивідуалізації професійної підготовки. Саморозвиток як безперервний процес професіоналізації особи, етапи саморозвитку професіонала. Програми професійної підготовки. Форми, стадії і етапи професійної підготовки : достоїнства і недоліки. Роль аналізу процесу праці, виконання роботи і оцінки ПВК працівника у визначенні потреби в навчанні. Ресурси, плани і програми навчання. Учебні тренажери в навчанні. Internet - підготовка і дистанційне навчання. Проблеми елітарної освіти.

Професійний досвід, кваліфікація, знання, вміння, навички. Криві розвитку навичок в процесі вправи. Явища перенесення навичок (позитивного і негативного). Автоматизація навичок і автоматизм. Зміна структури професійно важливих якостей у процесі становлення професіонала. Використання теорії поетапного формування розумових дій в професійному навчанні. Ідеї програмованого навчання в професійній підготовці. Системний підхід в професійному навчанні. Психологічна оптимізація методів професійного навчання. Активні методи навчання.

Тема 6. Професійний відбір. Професійна адаптація.

Психологічні основи профвідбору. Найм, підбір і професійний відбір. Етапи розробки системи прогнозування професійного потенціалу суб'єкта праці. Критерії професійної придатності. Методи діагностики здібностей і професійно важливих якостей фахівців. Технологія роботи психологів в центрах оцінки персоналу. Організаційні форми роботи по професійному підбору кадрів в організаціях (юридичні і етичні норми).

Психологічні питання адаптації нових працівників в організаціях. Види адаптації, які обумовлюють процес адаптації (зовнішні - об'єктні, внутрішні - суб'єктні). Психологічне сприяння адаптації працівника. Критерії і методи оцінки адаптації робочих кадрів. Висунення кадрового резерву. Психологічна і соціально-психологічна реабілітація хворих - інвалідів як засіб компенсації різних порушень фізичного і психічного здоров'я людини і як засіб відновлення ресурсів країни. Умови підбору професій і можливості компенсаторного пристосування людини до вимог професії.

Тема 8. Професійна атестація. Професійне консультування

Атестація трудових постів (посад) в організації на основі методів. Програми розставлення і переміщення кадрів в організації. Атестація працюючого персоналу. Висунення кадрового резерву.

Концепції, завдання і принципи професійного консультування. Методи і техніка роботи професійного консультанта. Основні напрями застосування і форми професійного консультування. Типи і стадії професійної консультації. Сучасні технології професійного консультування. Індивідуальні і групові форми професійної консультації. Розвиваюча діагностика в практиці професійного консультування : параметри діагностичного поля. Етичні проблеми професійного консультування. Імідж професійного консультанта.

Тема 9. Розвиток людини як суб'єкта праці.

Ввідні поняття: «працездатність», «дієздатність», «працездатність» (актуальна і потенційна), «функціональний стан» людини в трудовій діяльності. Чинники (зовнішні і внутрішні), які обумовлюють працездатність людини. Працездатність як показник змін функціонального стану людини в процесі діяльності. Критерії оцінки працездатності. Закономірності змін працездатності в процесі праці. Значення ергономічного аналізу професійної діяльності у виявленні причин і симптомів зниження працездатності. Функціональні системи, що забезпечують працездатність людини в праці: системи життєзабезпечення, активації; системи мотиваційної регуляції діяльності.

Професійна придатність як властивість системи «суб'єкт-об'єкт». Структура суб'єктних чинників профпридатності. Природа здібностей як продукту соціалізації індивіда

в системі зовнішніх і внутрішніх (у тому числі біологічно детермінованих) умов. Відносна і абсолютна профпридатність. Психологічні засоби оптимізації відповідності людини вимогам професії (професійний відбір, професійна орієнтація і консультація по вибору професії, професійне навчання, раціоналізація праці).

Психологічні основи трудового і професійного виховання. Можливості формування системи професійних цінностей, професійних інтересів, спрямованості особистості, умінь (планування власної діяльності, самоконтролю, саморегуляції, вольових зусиль із подолання перешкод, труднощів та ін.). Методика диференційованої оцінки психологічної структури праці (психологічних ознак свідомості суб'єкта праці) і її використання в практиці трудового і професійного виховання. Інші методи діагностики і корекції важких учнів. Критерії підбору видів і форм праці, найбільш ефективних для формування і збереження соціально-цінних якостей особи і корекції відхилень в її розвитку.

Індивідуальний стиль трудової діяльності (ІСТД). Концепція інтегральної індивідуальності, рівні дослідження індивідуальності. ІСТД як функція інтегральної індивідуальності. Ефективний ІСТД. Методи і принципи дослідження ІСТД. Шляхи і способи формування ефективного ІСТД. Досвід вивчення і формування індивідуального стилю в психології праці як варіант індивідуалізації професійної підготовки.

Психологічні основи професійного становлення особистості. Розвиток людини як суб'єкта праці і професійний життєвий шлях. Етапи (стадії) розвитку людини як суб'єкта праці в онтогенезі. Життєвий шлях професіонала, варіанти і типи професійних кар'єр. Нормативні кризи професійного розвитку і становлення особистості. Біографічний метод у вивченні криз професійного розвитку. Професійно обумовлені деструкції особистості. Види професійних деструкцій. Стратегії подолання психологічних бар'єрів професійного розвитку. Психологічне сприяння професіоналізації. Концепція розвиваючої професійної освіти. Психологія праці і акмеологія.

Структура програми курсу «Психологія праці»

для студентів денної та заочної форми навчання за фахом «Психологія»

(відповідно до вимог ECTS)

Тема	Лекції	Інд. та самот. робота
Модуль I. Введення в психологію праці. Основні проблеми психології праці		
Тема 1. Предмет і завдання психології праці. Історія психології праці. Методи психології праці.	2	Самостійна розробка студентами професіограми відомої професії
Тема 2. Трудовий процес і його компоненти. Психологія професійної діяльності.	2	
Тема 3. Суб'єкт праці і його структура. Професійно важливі якості. Психічні функціональні стани. Психологія безпеки.	2	

Психологічна реабілітація.		
Тема 4. Професійне самовизначення. Професійна орієнтація.	2	
Модуль II. Прикладні проблеми сучасної психології праці		
Тема 5. Професійна інформація Професійне навчання. Професійний відбір. Професійна адаптація.	2	Самостійний аналіз і опис студентами професійно важливих якостей професіонала
Тема 6. Професійна атестація. Професійне консультування. Розвиток людини як суб'єкта праці.	2	
Усього	12	

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Усне та письмове опитування, навчальні тести, есе, контрольна робота, конспекти першоджерел, мультимедійна презентація, екзамен.

Рекомендована література

1. Александров Ю. И., Дружинин В. Н. Теория функциональных систем в психологии // Психологический журнал. — 1998. — Т. 19. — № 6.
2. Асеев В. Г., Рыжов А. В. Мотивационные особенности использования, поощрения и наказания в производственном коллективе // Социально-психологические особенности производственного коллектива. — М.: Наука, 1983.
3. Баклицький І. О. Психологія праці: Підручник. – 2-ге вид., перераб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 655 с.
4. Балинт И., Мурани М. Психология безопасности труда. — М., 1968.
5. Беспалов Б. И. Психодиагностика профессионально важных качеств и профотбор диспетчеров // Вестник Московского университета. Сер. 14, Психология. 1998. — № 3. — С. 79-94.
6. Бодров В. А. Информационный стресс. — М.: ПЕР СЭ, 2000.
7. Бодров В. А. Психология профессиональной пригодности: Учеб. пособие. — М.: ПЕР СЭ, 2001.
8. Буякас Т. М. О феномене наслаждения процессом деятельности и условиях его возникновения (по работам М.Чиксентмихайи) // Вестн. Моск. ун.-та. Сер. 14, Психология. — 1995. — № 2.
9. Вилюнас В. К. Психологические механизмы мотивации человека. — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1990.
10. Гуревич К. М. Основные свойства нервной системы и профессиональная пригодность. — М.: Наука, 1970.
11. Деркач А. А., Зызыкин В. Г. Профессиональная деятельность в особых и экстремальных условиях (психолого-акмеологические основы). — М.: РАГС, 1998.
12. Джуэлл Л. Индустриально-организационная психология: Учебник для вузов. —

СПб.: Питер, 2001.

13. Дмитриева М. А., Суходольский Г. В. Методы описания, анализа и оценки деятельности // Методология исследований по инженерной психологии и психологии труда. — Ч. 1. — Л.: ЛГУ, 1974. — С. 12-118.

14. Иванова Е.М. Основы психологического изучения профессиональной деятельности. — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1987.

15. Иванова Е.М. Психотехнология изучения человека в трудовой деятельности. — М., 1992.

16. Ильин Е. П. Стиль деятельности: новые подходы и аспекты // Вопросы психологии. — 1988. — № 6.

17. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы. — СПб.: Питер, 2002.

18. Исмагилова Ф. С. Основы профессионального консультирования: Уч. пособие / Под ред. Э. Ф. Зеера. — М., — Воронеж, 2003.

19. Исмагилова Ф. С. Профессиональный специалист в организации и на рынке труда. — Екатеринбург, 1999.

20. Климов Е. А. Введение в психологию труда. — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1988.

21. Климов Е.А. Введение в психологию труда. Учебник для вузов.— М.Культура и спорт, ЮНИТИ, 1998.

22. Климов Е.А. Психология профессионала. Избр. психологические труды. — М.; Воронеж, 1996.

23. Климов Е.А. Психология профессионального самоопределения. — Ростов н/Д, 1996.

24. Климов Е.А. Пути в профессионализм (Психологический взгляд): Уч. пособие. — М., 2003.

25. Кондаков И.М., Сухарев А. В. Методологические основания зарубежных теорий профессионального развития // Вопросы психологии. — 1989. - № 5.

26. Котик М.А. Психология и безопасность. — Таллин: Валгус, 1981.

27. Кулагин Б.В. Основы профессиональной психодиагностики. — Л.: Медицина, 1984. — Гл. 1-3.

28. Леонова А. Б. Психодиагностика функциональных состояний человека. — М., 1984.

29. Леонова А. Б., Чернышева О. Н. Психология труда и организационная психология: современное состояние и перспективы развития. — М.: Радикс, 1995.

30. Моросанова В. И. Индивидуальный стиль саморегуляции: феномен, структура и функции в произвольной активности человека. — М., 2001.

31. Мясищев В.Н. Работоспособность и болезни личности // Мясищев В.Н.

Личность и неврозы. — М., 1965.

32. Носкова О.Г. История психологии труда в России. — М.: Изд-во МГУ, 1997.
33. Платонов К.К. Вопросы психологии труда. — М., 1970.
34. Практикум по психологии менеджмента и профессиональной деятельности / Под ред. Г.С. Никифорова, М.А. Дмитриевой, В.М. Снеткова. — СПб., 2001.
35. Пряжников Н.С, Пряжникова Е.Ю. Психология труда и человеческого достоинства. — М: Академия, 2001.
36. Психология труда и организационная психология: современное состояние и перспективы развития: Хрестоматия / Сост. А.Б. Леонова, О.Н. Чернышева. — М., 1995.
37. Психология труда: Учебник / Под ред. А.В. Карпова. — М., 2003.
38. Психология экстремальных ситуаций: Хрестоматия / Сост. А.Е. Тарас, К.А. Сельченко. — Минск, 2000.
39. Решетова З.А. Психологические основы профессионального обучения. — М., 1985. — Гл. 3, 4.
40. Стрелков Ю.К. Инженерная и профессиональная психология: Учеб. пособие. — М.: Академия, 2001.
41. Толочек В.А. Индивидуальный стиль — устойчивость и изменчивость // Вопросы психологии. — 1987. — № 4.
42. Толочек В.А. Профессиональный отбор и психологические тесты. — М., 2001.
43. Толочек В.А. Современная психология труда: Учебное пособие. — СПб.: Питер, 2005.
44. Толочек В.А. Стили профессиональной деятельности. — М.: Смысл, 2000.
45. Фукин А. И. Психология конвейерного труда. — М., 2003.
46. Шадриков В. Д. Проблемы системогенеза профессиональной деятельности. — М.: Наука, 1982.
47. Шульц Д., Шульц С. Психология и работа. — 8-е изд. — СПб.: Питер, 2003.